

'Het eindpunt doet er totaal niet toe'

Binnenkort vertrekt Laurent Rouckhout in het zog van een moeilijke tiener naar Santiago de Compostela. 'Het wordt een persoonlijke zoektocht samen met een jonge gast die ook naar zichzelf op zoek is', zegt hij. 'Wat zou dát met een mens doen?' — *Opgetekend door Ann Peuteman / Foto Franky Verdickt*

Onthemende tochten', zo noemen ze bij de organisatie Oikoten/Alba de voetreizen naar Santiago de Compostela die ze nu al 28 jaar lang organiseren voor geplaatste minderjarigen. De bedoeling is dat jongeren die vastlopen in de bestaande hulpverlening hun leven op die manier een nieuwe wending kunnen geven. Meestal gaat het om jongens en meisjes van zestien

tot achttien jaar oud die in een van de gemeenschapsinstellingen of in De Grubbe in Everberg zitten. Een tiental keer per jaar begint een tiener samen met zijn begeleider aan de zware tocht, die zo'n drie maanden duurt. Een harde dobber voor die jongeren maar ook voor hun begeleiders, die meestal geen professionele hulpverleners zijn.

In juni is het de beurt aan Laurent Rouckhout. Als alles goed gaat, begint hij dan aan zijn Camino, die 1800 kilometer lang zal zijn. 'Ik werk vaak met jongeren die in de nesten zitten', zegt hij. 'Altijd weer wil ik het beste uit hen halen, maar soms weet ik niet echt hoe ik dat moet aanpakken. Toen ik nog sociale agogiek studeerde, gaf een docent me de raad om met de zwaarste gevallen te werken. Alleen zo zou ik volgens hem in mijn vak kunnen groeien. En dat geloof ik zelf ook. Vandaar dat zo'n tocht met een probleemjongere me echt aanspreekt.'

Waarom koos u net voor een voettocht naar Santiago de Compostela?

LAURENT ROUCKHOUT: Ik ben ontzettend nieuwsgierig wat zo'n ervaring met een jonge gast doet. Waarom passen mensen hun gedrag aan? Dat heeft me altijd al gefascineerd. Toen ik nog studeerde, was ik ook al bezig met ervaringsgerichte weekends voor jongeren. Daar zag ik met eigen ogen wat alleen al die paar dagen bij een jongere konden teweegbrengen. Wat moet het dan niet zijn als je drie maanden lang met zo'n gast op stap gaat? Dat móét iets doen met een mens. Dat kan niet anders. Gemakkelijk zal het natuurlijk niet zijn. Dat besef ik heel goed. Maar voor die jongeren is zo'n tocht een van de laatste kansen die ze van de samenleving krijgen. Het zijn allemaal geplaatste tieners die in een uitzichtloze situatie zitten en zelf een aanvraag hebben ingediend bij Oikoten. Een voettocht maken naar Santiago de Compostela kan voor hen echt een nieuwe start bete-

kenen. Brengt zo iemand de reis tot een goed einde, dan beslist de jeugdrechter normaal dat hij de instelling onder bepaalde voorwaarden mag verlaten. Dat is heel wat, hè. Vrijheid is voor hen heel belangrijk. Maar natuurlijk komt niet iedereen in aanmerking. Om te beginnen moeten die jongeren het mentaal en fysiek aankunnen. En dat geldt ook voor de begeleiders.

Waarom heeft Oikoten u als begeleider geselecteerd?

ROUCKHOUT: In elk geval niet omdat ik een diploma sociale agogiek heb. Meer nog: dat is veeleer een handicap als je er solliciteert. Door slaggevend was allicht dat ik in mijn dertigjarige leven zelf al heel wat heb meegemaakt. Dat ik wat levenservaring heb dus. En ik heb ze er ook van kunnen overtuigen dat ik niet van plan ben om tijdens de tocht pedagogische trucjes te gebruiken of een vermanend vingertje op te steken. Want dat is waar ze bij Oikoten bang voor zijn. De jongeren moeten onderweg iets opsteken van de tocht zelf en niet van hun begeleider. Mijn taak is veeleer praktisch van aard: ik moet de veiligheid bewaken, het dagbudget beheren, zulke dingen. Ik treed het best niet op als een pedagoog die het gedrag van die gast de hele tijd corrigeert. Stel dat hij constant takken van nieuwe, verse boompjes aftrekt. Dan zal hij op een gegeven moment met een kwade boer worden geconfronteerd, en daar zal hij meer van leren dan als ik hem erop wijs dat hij die bomen beter met rust kan laten.

Wat wilt u er voor uzelf uithalen?

ROUCKHOUT: Ik wil mijn eigen grenzen opzoeken. Hoe diep kan ik gaan? Wat kan ik aan? Voor mij is dat de grote uitdaging. Vergelijk het met een bezoek aan de sauna: eigenlijk is het helemaal niet aangenaam om in zo'n hete cabine te zitten, maar achteraf ben je helemaal ontspannen en geniet je van de ervaring. En misschien zal de tocht me ook veranderen. Daar ben ik wel benieuwd naar. Onderweg zal ik in elk geval verplicht worden om eens goed in de spiegel te kijken. Ik kan op dit moment natuurlijk totaal niet inschatten wat het met mij zal doen. Zal ik na drie maanden bijvoorbeeld in staat zijn om weer in mijn oude leven te stappen? Ik heb geen idee.

Zou het ook een optie zijn geweest om alleen aan de Camino te beginnen?

ROUCKHOUT: Neen. Hadden ze me bij Oikoten niet zien zitten, dan had ik allicht een andere uitdaging gezocht. Dan was ik misschien wel een maand bij mijn karatemeester in Japan gaan trainen. Kijk, voor mij is de echte beproeving om maandenlang in moeilijke

'Ben ik sterk genoeg om zo'n jonge gast de draad van zijn leven weer te helpen opnemen? Dat houdt me bezig.'

omstandigheden op te trekken met een jongere die zwaar in de problemen zit. Niet louter een lange voettocht maken. Wat mij bezighoudt, is de vraag of ik, Laurent Rouckhout, mentaal sterk genoeg ben om die jongen te helpen een nieuwe weg in te slaan in zijn leven. Voor mij zal de hele onderneming dan ook niet mislukt zijn als we niet in Santiago aankomen. Ik hoop alleen dat het achteraf beter met hem zal gaan en dat hij de draad weer zal kunnen oppakken. Dat is veel belangrijker dan de eindbestemming bereiken.

Zou het eindpunt van de tocht ook elders kunnen liggen dan in de kathedraal van Santiago de Compostela?

ROUCKHOUT: Natuurlijk. Of het eindpunt nu Santiago is, Rome of een andere stad, dat doet er totaal niet toe. Zolang het maar een lange en fysiek zware tocht is waarbij ik ook mentaal diep moet gaan. En dat staat natuurlijk buiten kijf, want we zullen elke dag vele kilometers stappen met een zware rugzak en 's avonds in een tentje slapen. Daarbij komt nog de aanwezigheid van een jongere die het ook moeilijk zal hebben en zijn frustratie wellicht geregeld op mij zal afreageren.

Religieuze overwegingen spelen niet mee?

ROUCKHOUT: (*grinnikt*) Helemaal niet. Al geloof ik wel dat er altijd iets spiritueels in zo'n reis zit.

Wie wordt uw reisgezel?

ROUCKHOUT: Dat weet ik nog niet. Pas een week voor we vertrekken, krijg ik te horen met wie ik zal stappen. Dan hebben we enkele dagen tijd om elkaar een beetje te leren kennen. Ik heb trouwens gehoord dat het niet uitzonderlijk is dat zo'n jongere vlak voor het vertrek afhaakt of er zelfs vandoor gaat. Vergeet niet dat we te maken hebben met erg getormenteerde jongeren, hè.

Wat schrikt u het meest af?

ROUCKHOUT: De verhalen die ik heb gehoord over de laatste etappes. Blijkbaar is dat een soort snelweg waar de ene pelgrim na de andere voorbijkomt. Want als je die laatste honderd kilometer hebt gestapt, krijg je al een oorkonde en kun je dus zeggen dat je de Camino hebt gedaan. Maar wij zullen dan natuurlijk al zo'n 1500 kilometer gestapt hebben. Meestal alleen. Het lijkt me dan ook een anticlimax om na die maanden in eenzaamheid plots in zo'n toeristische meute terecht te komen. Nee, ik zou het echt niet erg vinden om ergens anders naartoe te stappen.

Voor meer informatie over de projecten van Oikoten/Alba:
www.alba.be